

Leçon 5

lernu!

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ce projet est financé avec le soutien de la Commission européenne. Cette publication ne reflète que le point de vue de l'auteur, c'est pourquoi la Commission ne peut être tenue responsable de l'utilisation des informations qui apparaissent ici.

<https://lernu.net/instruado?lang=fr>

Tous les contenus, sauf indication contraire explicite, appartiennent à lernu.net et sont publiés sous licence Creative Commons Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Partage dans les Mêmes Conditions 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0).

▼ Grammaire

Les corrélatifs

Étudiez le tableau et remarquez à quel point il est construit de manière logique : la signification de n'importe lequel des 45 mots du tableau peut être déduite de la signification du premier et du second éléments. Retenez principalement les mots suivants.

	KI- interrogatif, relatif, exclamatif	TI- démonstratif	CI- collectif	NENI- négatif	I- indéfini
-U individu, chose individuelle	kiu qui, quel(le), lequel, laquelle Interroge sur l'identité d'une ou plusieurs personnes ou choses connues.	tiu ce, cet, celui-là, celle-là Indique une certaine personne ou chose parmi plusieurs connues.	ciu chacun(e), chaque Indique individuellement et sans exception les individus d'un groupe de personnes ou de choses.	nenu personne, nul, aucun Indique la négation d'un groupe de personnes ou de choses.	iu quelqu'un, un(e) certain(e) Indique une personne ou une chose individuelle inconnue ou indéfinie.
-O chose	kio quoi, que « quoi, que »	tio cela « cette chose »	cio tout « chacun(e), chaque »	nenio rien « rien »	io quelque chose « quelqu'un, un(e) certain(e) »
-A qualité, sorte	kia quelle sorte de « quelle sorte de »	tia tel, telle, cette sorte de « toute sorte de »	cia toute sorte de « de toutes les sortes, qui a toutes les qualités »	nenia aucune sorte de « aucune sorte de »	ia une sorte de « une sorte de »
-EL manière, degré	kiel comme, comment « de quelle manière, à quel degré »	tiel ainsi « de cette manière, à ce degré »	ciel de toute manière « de toutes les façons »	neniel d'aucune manière « d'aucune manière »	iel d'une certaine manière « d'une certaine manière, à un certain degré »
-E lieu	kie où « à quel endroit, où »	tie là « à un certain endroit, là »	cie partout « à chaque endroit, partout »	nenie nulle part « nulle part »	ie quelque part « à un certain endroit, quelque part »
-AL cause	kial pourquoi « pour quelle raison, pourquoi, à cause de quoi »	tial aussi, pour cette raison « pour cette raison, pour ce motif, à cause de ça »	cial pour toute raison « pour toutes les raisons, pour tous motifs, à cause de tout »	nenial pour aucune raison « à cause de rien, pour aucune raison, sans motif »	ial pour certaine raison « pour une certaine raison, pour un certain motif, à cause de quelque chose »
-AM moment, temps	kiam quand « à quel moment, quand »	tiam alors, à ce moment-là « à ce moment là, alors »	ciam toujours « à tout moment, toujours »	neniam jamais « à aucun moment, jamais »	iam un jour « à un certain moment, une fois »
-OM quantité, sorte de	kiom combien « combien, quel nombre, quelle quantité »	tiom tant, autant « tant, de cette quantité, de cette mesure »	ciom le tout « la quantité entière, totale »	neniom rien du tout, aucune quantité « aucun, aucune quantité, en aucune mesure »	iom un peu « pas beaucoup, mais pas peu non plus »
-ES possession (sujet et objet)	kies de qui, dont « de qui »	ties de celui-là « de celui ci »	cies de tous « (le/la)... de chacun »	nenies de personne « de personne »	ies de quelqu'un « (la/le)... de quelqu'un »

ĉ-io = tout
ĉ-iu = chacun(e), chaque
ĉ-ij = tous

ĉ-iam = toujours
iom = un peu

Certains mots du tableau peuvent recevoir aussi les terminaisons -j (pluriel) et -n (accusatif).

- Les corrélatifs se terminant par -u ou -a peuvent prendre la terminaison -j du pluriel.
- Les corrélatifs se terminant par -o, -u, -a ou -e peuvent aussi prendre la terminaison -n de l'accusatif.

kio = quoi
kion = quoi + accusatif
Kio estas tio? Tio estas kuko. = Qu'est-ce que c'est ? C'est un gâteau.
Kion vi manĝas? Kukon mi manĝas. = Que manges-tu ? C'est un gâteau que je mange.

kiu = qui, quel, quelle
Kiu staras kun li? = Qui est avec lui ?
Kiun mi vidas? = Qui vois-je ?
Kiuj estas viaj amikoj? = Qui sont tes amis ?
Kiujn librojn vi legis? = Quels livres as-tu lus ?

kia = quelle sorte de, quel type de,
quelle espèce de
Kia estas la vetero? = Comment est le temps ?
Kian aŭton vi havas? = Quelle sorte de voiture avez-vous
?
Kiaj estas ŝiaj letero? = Comment sont ses lettres ?
Kiajn fotojn vi faris? = Quelles sortes de photos avez-vous faites ?

kie = où
kien = où (l'on va)
Kie mi estas? = Où suis-je ?
Kien vi iras? = Où vas-tu ?

Il est possible de combiner des corrélatifs et des prépositions.

al kiu = à qui
kun kiu = avec qui
al tiu = à celui
inter tiuj = parmi ceux-là

La comparaison

On forme le comparatif avec le mot **pli**.

pli bona = meilleur

pli granda = plus grand

On forme le superlatif avec le mot **plej**.

plej bona = le meilleur

plej granda = le plus grand

Quand on compare par rapport à quelqu'un ou quelque chose, on utilise **ol**.

pli bona ol vi = meilleur que toi / que vous

Et pour le superlatif on utilise **el**.

la plej bona el ĉiuj = le meilleur de tous

Lorsqu'on utilise le superlatif d'un adjectif, on doit toujours mettre **la** devant **plej**.

Les particules **pli** et **plej** sont aussi utilisées avec les adverbes. Les règles sont presque les mêmes : avec les adverbes on ne met pas **la** devant **plej**.

pli rapide = plus rapidement

plej rapide = le plus rapidement

dum

Le mot **dum** indique une durée et peut être utilisé comme préposition ou comme conjonction.

Li sidas dum la mangô. = Il est assis pendant le repas.

Ŝi skribas dum li legas. = Elle écrit pendant qu'il lit.

ĉi

Le mot **ĉi** est ajouté aux corrélatifs en **ti-** pour indiquer la proximité.

tie = là

tiu = ce, cet, celui-là, celle-là

tiu ĉi / ĉi tiu = celui-ci, celle-ci

tie ĉi / ĉi tie = ici

-ind-

Le suffixe **-ind-** indique que cela vaut la peine de faire quelque chose.

aŭskultinda = à écouter (= cela vaut la peine d'écouter)

leginda = à lire (= cela vaut la peine de lire)

bedaŭrinde = malheureusement

nedankinde = de rien, je vous en prie (peut se dire en réponse à un merci)

kioma?

L'interrogatif **kioma** est utilisé pour demander l'heure.

Kioma horo estas? = Quelle heure est-il ?

▼ Unité 19 (sessions 37-38)

Objectifs pédagogiques

- Apprendre à comparer en espéranto (comparatif, superlatif)
- Revoir les mots connus concernant la comparaison (**kiu**, **tia**, **tie**, etc.)

Matériel pédagogique requis

- Ordinateur pour jouer des fichiers audio

Préparation

- Sons **1, 2, 3**
- Copies de **M1**
- Copies de **M2**
- Exercice **M3**
- Copies de **M4**
- Copies de **M5**

Mots nouveaux

sinjoro = monsieur

horo = heure

vendi = vendre

komenci = commencer

aŭto = voiture

pli = plus (comparatif)

plaĉi = plaisir

ol = particule permettant de faire une comparaison

la plej = le plus (le +)

ĉi = particule indiquant la proximité

aŭskulti = écouter

pli ol = plus que

forgesи = oublier

plej el = le plus ... de ...

helpi = aider

Plan du cours

10 min Distribuez le texte **M1** et écoutez l'audio **1**. Lisez et traduisez le texte ensemble. Demandez aux élèves de lire 2 phrases chacun puis de les traduire une nouvelle fois. Quand ils atteignent la fin du texte, ils recommencent, mais cette fois-ci sans traduire. Le professeur aide seulement pour la prononciation et, si nécessaire, avec la traduction.

Aidez les élèves à traduire les phrases contenant des comparatifs et des superlatifs :**la plej bona el, pli rapida ol ...**

5 min Récréation

20 min Distribuez le dialogue **M2**.

Répartissez les élèves par groupes de deux et demandez-leur de lire le dialogue, puis de le traduire. Demandez à un binôme de le lire à haute voix puis de le traduire ligne par ligne. Aidez-les pour la traduction si nécessaire. Ensuite, demandez à ce binôme de jouer le dialogue sans le traduire. S'il vous reste du temps, vous pouvez demander à un autre binôme de jouer le dialogue.

Expliquez que pour former le comparatif ou le superlatif d'un adjectif ou d'un adverbe, il suffit d'ajouter **pli** ou **plej** et qu'ils sont parfaitement réguliers (**bona - pli bona, plej bona, bone - pli bone, plej bone**).

10 min Pause

20 min Distribuez l'exercice **M3**. Répartissez les élèves en groupes de trois ou quatre. Tous les groupes doivent associer les expressions aux corrélatifs. Vous pouvez faire un jeu : le plus rapide gagne.

Faites comprendre aux élèves que les titres du tableau sont un peu différents les uns des autres, par exemple **kiu - tiu**, etc. Les élèves doivent faire attention à la similitude des mots dans chaque paire. La raison de cet exercice sera expliquée plus en détail dans les unités suivantes.

5 min Récréation

10 min Distribuez l'exercice **M4**. Demandez aux élèves de traduire la chanson ensemble puis chantez-la 2 ou 3 fois.

Donnez les devoirs à faire à la maison.

M1 Texte

Nova aŭto (1-a parto)

Sinjoro Rapid, amiko de Marko, eniris vendejon de aŭtoj. Tie li vidas belan sinjorinon, kiu plaĉas al li. Vendisto venas al li. Sinjoro Rapid demandas:

- Kiu aŭto estas la plej bona?
- Tiu ĉi estas la plej bona el ĉiuj.
- Ĉu ĝi estas rapida?
- Ĝi estas pli rapida ol aliaj.

M2 Dialogue

- A Mi aŭdis ke vi volas novan aŭton. Ĉu estas vero?
- B Jes, mia aŭto estas malnova kaj malbona.
- A Ĉi tie estas aŭtovendejo. Kiu aŭto plej multe plaĉas al vi?
- B Tiu ĉi. Ĝi estas pli bona ol mia.
- A Ho, 20 000 eŭroj! Multekosta!
- B Mi ne havas sufiĉan monon por ĝi. Mi aĉetos iun malpli kostan.
- A Sed ĝi estas tre rapida.
- B Mi ne devas havi la plej rapidan aŭton el ĉiuj.
- A Ĉu vi ne ŝatas vojaĝi pli rapide ol aliaj?
- B Ne. Mi ne volas akcidenton.

M3 Exercice

Mettez les expressions dans le bon groupe : vendisto, fortia, riĉa, la plej bona, lingvo, en vendeo, pli bela, en la hejmo de Marko, aŭto, en sportejo, domo, kafo, sur tablo, amiko, en nia lernoĉambro, en via lernolibro, kelnero, sur papero, kuko, Marko, malpli granda, sinjorino, vizaĝo, malvarma, letero, sportisto, frato, pli rapida

Kiu? Tiu!	Kie? Tie!	Kio? Tio!	Kia? Tia!

Solution :

Kiu? Tiu!	Kie? Tie!	Kio? Tio!	Kia? Tia!
Marko	en vendeo	aŭto	forta
vendisto	sur tablo	kafo	pli rapida
sinjorino	en via lernolibro	kuko	la plej bona
amiko	en sportejo	letero	pli bela
kelnero	sur papero	vizaĝo	riĉa
frato	en la hejmo de Marko	domo	malpli granda
sportisto	en nia lernoĉambro	lingvo	malvarma

M5 Chanson

Créez des phrases à l'aide des mots ci-dessous. Vous pouvez ajouter d'autres mots.

ion – diri – volas	→	Mi volas diri ion.
libroj – plaĉas – tiuj	→	
amikon – kian – volas	→	
aŭto – tiu ĉi – rapida	→	
forgesio – Marko – ion	→	
iras – lernantoj – kien	→	

Créez des phrases à l'aide de l'ordinateur. Créez 5 phrases chaque jour. Traduisez-les et écrivez-les si elles sont correctes.

M6 Devoir à la maison

- A Kion vi faras dum la tago?
B Je la sepa horo kaj tridek minutoj mi iras en lernejon.
A Kion vi faras, dum vi estas en lernejo?
B Mi lernas multajn novajn aferojn.
A Ĉu vi ŝatas matematikon?
B Jes, mi ŝatas ĝin pli multe ol lingvojn. Sed plej multe mi ŝatas muzikon.
A Kiam vi revenas hejmen?
B Mi revenas je la dekdua horo.
A Kie vi tagmanĝas? Ĉu en lerneja manĝeo?
B Ne. Hejme mi manĝas bonan manĝon, kiun kuiris mia patrino.
A Kaj poste? Ĉu vi ludas kun geamikoj?
B Jes, sed unue mi devas lerni kaj skribi hejmtaskojn.
A De kiu estas la lernolibroj tie sur la tablo?
B Tio estas miaj lernolibroj kaj lernolibroj de mia fratino.

▼ Unité 20 (sessions 39-40)

Objectifs pédagogiques

- Réviser le contenu des dernières leçons (verbes modaux, numéraux, terminaisons grammaticales)

Matériel pédagogique requis

- Ordinateur pour jouer des fichiers audio

Préparation

- Copies de **M7**
- Copies de **M8**
- Copies de **M9**
- Copies de **M10**
- Copies de **M11**

Plan du cours

20 min Distribuez le dialogue **M6**.

Répartissez les élèves par groupes de deux et demandez-leur de lire le dialogue, puis de le traduire. Demandez à un binôme de le lire à haute voix puis de le traduire ligne par ligne. Aidez-les pour la traduction si nécessaire. Ensuite, demandez à ce binôme de jouer le dialogue sans le traduire. S'il vous reste du temps, vous pouvez demander à un autre binôme de jouer le dialogue.

5 min Récréation

10 min Distribuez l'exercice **M7**. Demandez aux élèves de remplir chaque trou avec le verbe modal qui convient.

10 min Distribuez l'exercice **M8**. Demandez aux élèves de lire les phrases et de les traduire en français.

Les élèves révisent la comparaison des adjectifs et des adverbes. Dans certains cas, le préfixe **MAL-** est ajouté (**malpli**, **malplej**).

10 min Pause

5 min Récréation

10 min Distribuez l'exercice **M9**. Demandez aux élèves de relier les phrases avec les temps qui conviennent.

10 min Distribuez l'exercice **M10**. C'est un exercice avec la chanson **Dek boteloj** qui a été apprise dans la leçon 4. Demandez aux élèves d'indiquer les nombres qui manquent dans la chanson.

Ensuite, chantez ensemble la chanson 2 ou 3 fois. De cette façon, les élèves réviseront les numéraux.

Donnez les devoirs à faire à la maison.

M7 Dialogue

Remplissez les trous avec le verbe qui convient : {n}.

Mi petas, ĉu vi _____ helpi al mi? – Kompreneble!

Hodiaŭ Marko ne _____ skribi hejmtaskon. Tio plaĉas al li.

Ni havas malnovan aŭton. Ĝi ne funkcius kaj ni ne _____ vojaĝi plu.

Ana ankoraŭ ne _____ dormi. Si ŝatas plu legi la libron.

Mia edzo _____ labori tre longe kiel kelnero.

La sinjoro iras malrapide. Li estas maljuna, li ne _____ iri pli rapide.

Ĉu vi _____ fermi la fenestron? – Mi povas, sed mi ne _____. Estas varme en la ĉambro.

Marko _____ aĉeti kukon por Ana, sed li ne havas suficien monon.

Ivo ne havas tempon por ludi kun mi. Li _____ rapide iri en vendejon kaj aĉeti panon.

M8 Exercice

Traduisez en français.

La unua vendisto estas bona. La dua vendisto estas pli bona ol la unua. La tria vendisto estas la plej bona el ĉiuj.

Mia domo estas malgranda. La domo de Marko estas pli malgranda ol mia. La domo de Julia estas la plej malgranda.

La patrino de Ana kuiras bone. La patrino de Marko kuiras pli bone. Mia patrino kuiras plej bone.

Petro lernas lingvojn rapide. Mi lernas lingvojn pli rapide ol li. Mia fratino lernas lingvojn plej rapide el ni ĉiuj.

Tiu ĉi foto estas bela. La dua foto estas malpli bela. La lasta foto estas la malplej bela.

M9 Exercice

Reliez les heures et les phrases.

7.30	Mi revenas hejmen el la lernejo.
8.00	Post la tagmanĝo mi lernas en mia ĉambro.
12.00	Mi iras en lernejon.
12.30	Mi ludas sur la strato kun geamikoj.
14.00	Mi dormas.
16.00	Mi manĝas hejme tagmanĝon, kiun kuiris mia patrino.
21.00	Mi sidas en lernoĉambro kaj mi aŭskultas la instruiston.

M10 Exercice

Dek boteloj

Dek boteloj pendas sur la mur'

Sed se akcidente falas unu nur, tiam naŭ boteloj pendas sur la mur'.

Naŭ boteloj pendas sur la mur' sed se akcidente falas unu nur,

Tiam ok boteloj pendas sur la mur'.

Ok boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur,

Tiam sep boteloj pendas sur la mur'.

Sep boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur,

Tiam ses boteloj pendas sur la mur'.

_____ boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur,

Tiam _____ boteloj pendas sur la mur'.

_____ boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur,

Tiam _____ boteloj pendas sur la mur'.

_____ boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur,

Tiam _____ boteloj pendas sur la mur'.

_____ boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur,

Tiam _____ boteloj pendas sur la mur'.

Du boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur, tiam unu botelo pendas sur la mur'.

Unu botelo pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur, tiam nur odoro restas sur la mur'.

Mélodie : [YouTube](#)

M11 Devoir à la maison

Ajoutez la bonne terminaison : **-j**, **-n**, **-jn**.

Antaŭ la domo de Marko staras modernaj aŭto_____.

Antaŭ dek minuto_____ venis la patro hejmen.

La botelo_____, kiuj staras sur la tablo en kuirejo, estas miaj.

Donu al mi la grandajn libro_____, kiuj estas tie malantaŭ vi.

Ĉu vi aŭdas mi_____ bone?

Post du horoj la vendisto fermos la vendejo_____.

En lernoĉambro sidas lernanto_____ kaj ili aŭskultas instruisto_____.

Vi havas tre bela_____ okulo_____.

La fotoj, kiuj pendas sur la muro, estas tre bela_____.

Ivo ne komprenas la lastan hejmtasko_____, kiu_____ li ricevis en la lernejo.

Créez des phrases à l'aide de l'ordinateur. Créez 5 phrases chaque jour. Traduisez-les et écrivez-les si elles sont correctes.

▼ Unité 21 (sessions 41-42)

Objectifs pédagogiques

- Comprendre le tableau des corrélatifs (que ces mots se composent de deux parties et qu'il est possible de construire de nombreuses combinaisons à partir de quelques morphèmes)
- Apprendre à créer ses premiers corrélatifs (en combinant **KI-**, **TI-**, **ČI-** et **-U**, **-O**, **-A**, **-E**)
- Connaître le suffixe **-IND-**

Matériel pédagogique requis

- Ordinateur pour jouer des fichiers audio, aimants

Préparation

- Sons **4, 5**
- Copies de **M12**
- Exercice **M13**
- Exercice **M14**
- Exercice **M15**
- Copies de **M16**
- Exercice **M17**
- Copies de **M18**
- Copies de **M19**

Mots nouveaux

forta = fort(e)

veturi = aller, se rendre, voyager (en véhicule)

tre = très

čiuj = tous

certe = certainement, sans aucun doute

jam = déjà

kosti = coûter

jaro = année

multe = beaucoup

monato = mois

bedaŭri = regretter, être désolé

plena = plein(e)

ačeti = acheter

-ind = qui mérite ou vaut la peine d'être fait

Plan du cours

15 min Distribuez le texte **M12** et écoutez l'audio **4**. Lisez et traduisez le texte ensemble. Demandez aux élèves de lire 2 phrases chacun puis de les traduire une nouvelle fois. Quand ils atteignent la fin du texte, ils recommencent, mais cette fois-ci sans traduire. Le professeur aide seulement pour la prononciation et, si nécessaire, avec la traduction.

5 min Expliquez rapidement l'utilisation du suffixe **-IND-** et donnez quelques exemples.

Distribuez l'exercice **M13**. Aidez les élèves à créer des mots avec le suffixe **-IND-** et demandez-leur d'essayer de l'utiliser dans quelques phrases.

Vous pouvez porter l'attention sur le mot **nedankinde** qui est utilisé dans une phrase polie. Comme exemple, vous pouvez citer la conversation suivante.

- Ĉu vi povas helpi al mi?

- Jes.

- Dankon!

- Nedankinde!

5 min Récréation

10 min Distribuez l'exercice **M14**. Demandez aux élèves de penser à la signification des mots avec le suffixe **-IND-**. Ensuite, demandez-leur de créer au moins trois phrases ayant du sens. Si vous avez le temps, quelques élèves peuvent lire à haute voix leurs phrases et en discuter entre eux.

10 min Distribuez l'exercice **M15**. Demandez aux élèves de lire attentivement le texte et de le traduire en espéranto. Donnez environ 5 minutes pour cet exercice. Ensuite, demandez à un(e) élève de lire sa traduction du texte à la classe. Vous pouvez demander aux autres quelle traduction ils ont choisie et leurs différentes suggestions. Écrivez la bonne traduction au tableau.

10 min Pause

15 min Distribuez le dialogue **M16**.

Répartissez les élèves par groupes de deux et demandez-leur de lire le dialogue, puis de le traduire. Demandez à un binôme de le lire à haute voix puis de le traduire ligne par ligne. Aidez-les pour la traduction si nécessaire. Ensuite, demandez à ce binôme de jouer le dialogue sans le traduire. S'il vous reste du temps, vous pouvez demander à un autre binôme de jouer le dialogue.

5 min Récréation

15 min Distribuez le dialogue **M17**.

À l'aide de magnets, collez les pièces du puzzle sur le tableau. Utilisez le puzzle pour expliquer le fonctionnement des corrélatifs. Ensuite, demandez aux élèves d'utiliser plusieurs corrélatifs du tableau et de réfléchir à leurs significations.

Sensibilisez les élèves à la similitude des mots **kIU - TIU**, **KIE - TIE**, etc. Ensuite, un mot similaire est ajouté à chaque paire : **KIU - TIU - ĈIU**, **KIE - TIE - ĈIE**, etc.

10 min Distribuez l'exercice **M18**. Demandez aux élèves de trouver quels éléments de puzzle conviennent à quelles phrases.

Donnez les devoirs à faire à la maison.

Nova aŭto (2-a parto)

- Ĉu ĝi estas ankaŭ forta?
- Ho jes, ĝi estas tre forta.
- Certe ĝi estas multekosta?
- Komprenuble, ĝi estas la plej multekosta el ĉiu.
- Dankon, bedaŭrinde mi ne aĉetos novan aŭton, ĉar mia malnova aŭto estas la plej malmultekosta el ĉiu. Mi ankoraŭ veturos per ĝi.

M13 Exercice

Reliez les mots avec la terminaison **-IND-** et faites des phrases.

aâeti	aâetinda	La ruâga aûto estas aâetinda.
lerni	lerninda	
vidi	vidinda	
danki	nedankinde!	

M14 Exercice

En combinant un élément de chaque colonne créez des questions qui ont un sens, puis écrivez-les.

Ĉu Kie Kiam Kiel	la nova filmo Esperanto tiu ĉi libro via kafo la kanto matematiko la letero de Marko la parolo de Ana la manĝo en restoracio la aŭto de via amiko	estas povas esti	vidinda leginda lerninda havinda aĉetinda kuirinda trinkinda manĝinda aŭskultinda kantinda	?
---------------------------	--	---------------------	---	---

M15 Exercice de traduction

Traduisez en espéranto.

La mère m'a demandé où étaient tous les manuels. J'ai dit qu'ils étaient dans ma chambre. Je cherche mon livre d'espéranto. Où ai-je mis le manuel de mathématiques ? Comment apprendrai-je aujourd'hui ?

M16 Dialogue

- A Ĉu vi ŝatas vojaĝi?
- B Jes, mi multe ŝatas vojaĝi. En ĉi tiu jaro mi volas veturi en Slovakion.
- A Kiel vi volas veturi?
- B Per mia aŭto.
- A Ĉu vi veturos longe de Zagrebo al Slovakio?
- B Certe, eble kvin horojn.
- A Kiun urbon vi volas vidi?
- B Mi volas vidi Bratislavan. Kaj certe ankaŭ Partizánske.
- A Ho! Ĉu Partizánske estas vidinda?
- B Kompreneble, ĝi estas bela malgranda urbo. Loĝas tie multaj homoj, kiuj parolas Esperanton.
- A Mi bedaŭras ke mi ne povas iri kun vi.
- B Mi aĉetos ion belan por vi.
- A Dankon! Ĉu vi havas multajn dolarojn?
- B En Slovakio mi devas havi ne dolarojn, sed eŭrojn.

M17 Exercice

ki

ti

ci

o

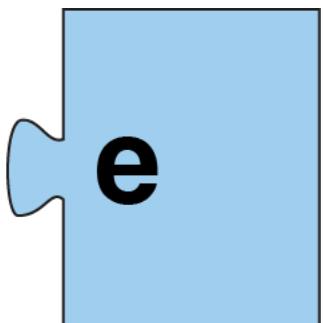
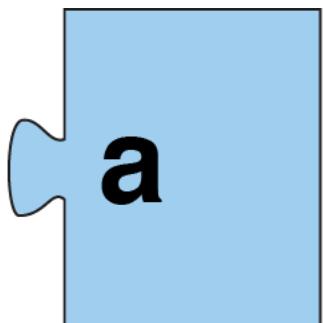
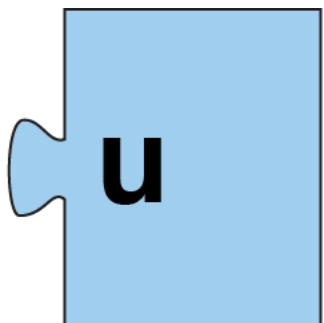
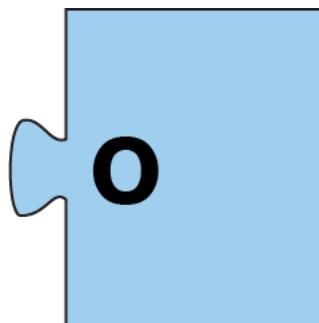
u

a

e

M18 Exercice

Trouvez quelles pièces du puzzle conviennent le mieux aux phrases suivantes.

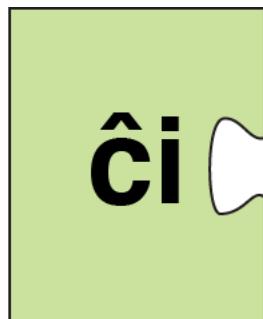
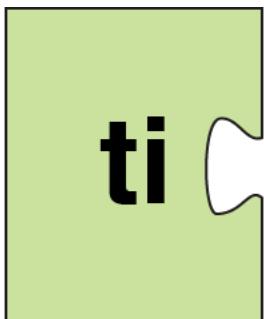
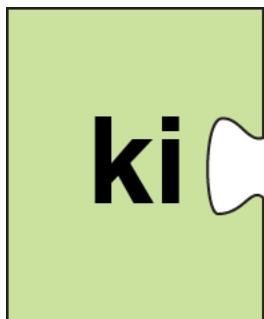
Diru, ki _____ sidas en la kafejo? – Marko kun Ana.

Ki _____ sinjoro staras sur la strato? – Maljuna.

Mi ne volas sidi ti _____. Mi serĉos alian lokon.

Mi ŝatas mangî vere ĉi _____. n.

Ĉi _____ j lernantoj sidas kaj skribas.

_____ u foto ne plaĉas al Ivo, ĉar ĝi estas malnova.

Marko ne scias, _____ e estas liaj lernolibroj.

En la laborejo _____ uj sidas kaj laboras, nur mi trinkas kafon.

La kafo por mi devas esti tre varma. Mi ŝatas trinki _____ an kafon.

La patrino koleras: "_____ e estas viaj paperoj! En via ĉambro, en kuirejo, sur la tablo..."

M19 Devoir à la maison

Faites des phrases sur le modèle proposé en remplaçant chaque mot en gras par un autre.

exemple :

Multaj homoj en Slovakio parolas la **slovakan** lingvon.

...la Esperantan lingvon.

...la germanan lingvon.

Mi bedaŭras, ke vi forgesis la **libron** hejme.

Sur tiu strato staras **hotelo**.

Kiuj lernantoj **sidas** en la lernejo?

Mi **volas** vojaĝi ien, kie estas belaj urboj.

Mi ne scias, ke Julia **skribis** al mi leteron.

Créez des phrases à l'aide de l'ordinateur. Créez 5 phrases chaque jour. Traduisez-les et écrivez-les si elles sont correctes.

▼ Unité 22 (sessions 43-44)

Objectifs pédagogiques

- Apprendre les nouveaux corrélatifs qui finissent par **-AM** et qui commencent par **I-** et **NENI-**
- Réviser les affixes déjà appris
- Réviser les verbes des leçons précédentes et les utiliser dans des phrases

Matériel pédagogique requis

- Ordinateur pour jouer des fichiers audio

Préparation

- Son **6**
- Copies de **M20**
- Exercice **M21**
- Exercice **M22**
- Copies de **M23**

Plan du cours

5 min Récréation

20 min Distribuez l'exercice **M20**. Jouez le son **6** à l'aide de l'ordinateur. Demandez aux élèves d'écouter attentivement et de remplir le texte à trous.

Répartissez les élèves par groupes de deux et demandez-leur de lire le dialogue, puis de le traduire. Demandez à un binôme de le lire à haute voix puis de le traduire ligne par ligne. Aidez-les pour la traduction si nécessaire. Ensuite, demandez à ce binôme de jouer le dialogue sans le traduire. S'il vous reste du temps, vous pouvez demander à un autre binôme de jouer le dialogue.

Expliquez la signification des nouveaux corrélatifs : **neniam**, **kiam**, **tiam**. Ajoutez aussi des mots qui commencent par **I-**. Ces mots apparaissent dans les leçons précédentes : **io**, **ie**, **iu**, etc. Vous pouvez utiliser le puzzle avec **-AM**, **I-** et **NENI-** pour illustrer son utilisation.

10 min Pause

10 min Distribuez l'exercice **M21**. Répartissez les élèves en groupes de 3 ou 4. Demandez-leur d'associer les expressions aux corrélatifs.

Si vous voulez, vous pouvez lancer un petit défi. Demandez aux groupes de remplir cette tâche le plus rapidement possible. Le groupe le plus rapide remporte le défi.

10 min Distribuez l'exercice **M22**. Revenez rapidement sur l'utilisation de l'affixe **-IND-**, **MAL-**, **-EJ-**, **RE-**, **-EBL-** si nécessaire. Ensuite, demandez aux élèves de remplir les trous à l'aide des affixes manquantes. Lisez le texte ensemble et discutez des réponses.

5 min Récréation

Donnez les devoirs à faire à la maison.

M20 Dialogue

Ana Saluton, Maja!

Maja Saluton, Ana! Mi _____ ke vi venis. Bonvolu eniri!

Ana Dankon! Mi _____ neniam vidis ĉi tiun urbon. Vi havas tre belan domon.

Maja Ĉi tie estas mia ĉambro. Ĉu mi povas porti por vi sukron?

Ana Jes, multan _____. Dum la vojo mi ne trinkis.

Maja Mi portis ankaŭ kukon. Ĝi estas ankoraŭ _____, mi faris ĝin antaŭ unu horo.

Ana La kuko estas tre bona!

Maja Mi ĝojas. Mi skribos por vi sur paperon, kiel oni faras ĝin.

Ana _____ estas sur la foto, kiu pendas _____ sur la muro?

Maja Tio estas foto de mi, miaj _____ kaj miaj gepatroj.

Ana Kiam oni faris tiun ĉi foton?

Maja Antaŭ tri jaroj. Tiam mia _____ frato iris la unuan fojon en lernejon.

M21 Exercice

Mettez les expressions dans le bon groupe : mia amiko, instruistino, nun, en Esperanto-lernolibro, en Slovakio, nova kuiristo, sur la tablo, kelnerino, post dudek minutoj, sur via vizaĝo, la patro de Ana, en la malnova aŭto, en lasta tago de la jaro, en mia hejmo, en la malplena botelo, komence de aprilo, ĉie, je la sepa horo, iu, iam, via frato, la plej junaj lernantoj, en tiu ĉi monato

M22 Exercice

Complétez les trous avec l'élément qui convient : **-ind-**, **mal-**, **-ej-**, **re-**, **-ebl-**. Chaque élément doit être utilisé deux fois.

Mi volas jam esti hejme. Ne plaças al mi en malsanul_____o.

Ĉu estas io en la boteloj en kuirejo? – Ne, ĉiu estas_____ plenaj.

En sport_____o estas malvarme.

Kiel okazis al vi la akcidento? – La biciklisto ne estis en nokto bone vid_____a.

Marko parolis, ke Vieno estas vizit_____a urbo.

Peter donis manĝon al _____riĉulo, kiu sidis sur la strato.

Mi ne komprenas la hejmtaskon. Mi devas _____legi ĝin.

Ĉu vi povas helpi al mi? – Kompren_____e!

Ivo aĉetis por sia fratino tre leg_____an libron.

Mi malĝojas, ke vi devas jam iri hejmen. Kiam ni _____vidos unu la alian?

M23 Devoir à la maison

Remplissez les trous avec le verbe qui convient : **falis, okazis, kanti, redoni, forgesi, devas, dormas, bedaŭras, aŭskulti, rigardas.**
Chaque verbe ne peut être utilisé qu'une fois. Puis traduisez les phrases en français.

Vi faris nur unu taskon. Sed vi _____ fari du taskojn.

Mi _____, sed ni ne estas hejme. Ni ĉiuj estas en laborejo.

Kien _____ la libro? – Malantaŭ la skribotablon.

Ĉu mi povas _____ kun vi iun belan kanton?

Ana _____ ĉiam nur amfilmojn.

Tio _____ hodiaŭ en lernejo.

Kiam vi povas _____ al mi la libron?

Mi vere ne scias, kian muzikon _____ Petro.

Je tiu nokta horo mi jam _____.

Kiel vi povis _____ mian nomon?

Créez des phrases à l'aide de l'ordinateur. Créez 5 phrases chaque jour. Traduisez-les et écrivez-les si elles sont correctes.

▼ Unité 23 (sessions 45-46)

Objectifs pédagogiques

- Réviser les nombres en apprenant à lire l'heure sur une horloge
- Apprendre de nouveaux corrélatifs se terminant par **EL-**, **-AL** et **-OM**

Matériel pédagogique requis

- Ordinateur pour jouer des fichiers audio

Préparation

- Sons **7, 8, 9**
- Copies de **M24**
- Exercice **M25**
- Exercice **M26**
- Exercice **M27**
- Copies de **M28**
- Copies de **M29**

Mots nouveaux

dum = durant, pendant

tempo = temps

tion = cela, ceci, ça, ce + accusatif

vivi = vivre

sed = mais

kiel = comment, comme

tiun = celui-ci, celui-là + accusatif

kial = pourquoi

car = car, parce que

kiom = combien

edzo = époux, mari

kie = où

sendi = envoyer

Plan du cours

15 min Distribuez le texte **M24** et écoutez l'audio **7**.

Lisez-le et traduisez-le ensemble. Demandez aux élèves de lire deux phrases chacun, puis de les traduire une nouvelle fois. Quand ils arrivent à la fin du texte, ils recommencent, mais cette fois-ci sans traduire. Le professeur aide seulement pour la prononciation et, si nécessaire, pour la traduction.

5 min Distribuez l'exercice **M25**. Demandez aux élèves de lire les phrases et de les relier aux heures correspondantes sur l'horloge.

5 min Récréation

10 min Expliquez la signification et l'utilisation des corrélatifs se terminant par **-EL**, **-AL** et **-OM**. Vous pouvez créer votre propre puzzle (comme dans **M19**) pour illustrer l'utilisation de ces terminaisons.

10 min Pause

10 min Distribuez l'exercice **M26**. Répartissez les élèves en groupes de 3 ou 4. Demandez-leur d'associer les expressions aux corrélatifs.

Si vous voulez, vous pouvez lancer un petit défi. Demandez aux groupes de remplir cette tâche le plus rapidement possible. Le groupe le plus rapide remporte le défi.

10 min Distribuez l'exercice **M27**. Demandez aux élèves de remplir les trous avec les bons corrélatifs.

5 min Récréation

10 min Distribuez le dialogue **M28**.

Répartissez les élèves par groupes de deux et demandez-leur de lire le dialogue, puis de le traduire. Demandez à un binôme de le lire à haute voix puis de le traduire ligne par ligne. Aidez-les pour la traduction si nécessaire. Ensuite, demandez à ce binôme de jouer le dialogue sans le traduire. S'il vous reste du temps, vous pouvez demander à un autre binôme de jouer le dialogue.

Donnez les devoirs à faire à la maison.

Nova aŭto (3-a parto)

Dum li tion diris, li denove rigardis la belan sinjorinon. Sed la vendisto diris:

- Estos pli bone, ke vi ne rigardu tiun ĉi sinjorinon. Ankaŭ ŝi estas tre multekosta. Mi scias, ĉar mi estas ŝia edzo.

M25 Exercice

Quelle heure est-il ? Lisez les phrases et associez-les au bon moment de la journée.

Estas la kvina horo.

Estas la dektria horo kaj dudek minutoj.

Estas dek minutoj antaŭ la sesa horo.

Estas kvin minutoj post la kvara horo.

M26 Exercice

Mettez les expressions dans le bon groupe : **ĉar vi estas mia amiko**, **ĉiel, neniom, sep eŭrojn, dudek jarojn, malvarme, ĉar mi devas iri en lernejon, ĉar mi forgesis ion, kolere, ĉar mi ne komprendas ion, ĉar li ne volas manĝi, tankvile, tial, malmulte, per via aŭto, kvardek unu, tri horojn, per biciklo**

M27 Exercice

Complétez les trous avec les mots suivants : **kiel, kial, kiom.**

Saluton! Longe mi ne vidis vin. _____ vi fartas? – Bone, dankon.

Julia, _____ vi ne volas iri kun mi en kinejon? – Ĉar mi devas multe lerni.

Sinjoro vendisto, _____ kostas tiu ĉi biciklo? – Ĝi kostas 200 eurojn.

_____ vi volas, ke mi fermu la fenestron? – Ĉar estas malvarme en la ĉambro.

Ĉu ni povas unu horon trankvile sidi kaj trinki sukron? – Mi ne scias, _____ da tempo ni havas.

Ĉu vi vojaĝos per aŭto? – Ne, mi volas vojaĝi tiel, _____ vi: per biciklo.

Mi ne komprenas, _____ vi estas kolera. – Mi estas kolera, ĉar vi legis miajn leterojn.

Diru, _____ estas naŭ plus ok? – Dek sep.

_____ vi fariĝis ruĝa? – Mi forgesis mian monon hejme.

_____ oni kuiras tiun ĉi mangon? – Tre facile. Mi skribos tion al vi sur papero.

M28 Dialogue

- Marta** Saluton, Lucia! Kiel vi fartas?
- Lucia** Saluton, Marta! Mi fartas tre bone, dankon. Kaj vi?
- Marta** Ankaŭ mi bone.
- Lucia** Dum longa tempo mi ne vidis vin. Kie vi nun vivas?
- Marta** Mi ne plu vivas en Ĉehio. Jam unu monaton mi vivas kaj laboras en Slovakio.
- Lucia** Ho, interese! Kiel plaĉas al vi via nova laboro?
- Marta** Mi ŝatas ĝin. Ĝi estas pli bona kaj pli interesa ol la malnova laboro.
- Lucia** Tio estas bona. Mia edzo koleras pri mia laboro.
- Marta** Kial?
- Lucia** Ĉar mi devas en ĉiu tago labori tre longe.
- Marta** Kien vi iras?
- Lucia** Mi iras sendi leteron kaj poste trinki kafon. Ĉu vi volas iri kun mi?
- Marta** Kompreneble.
- Lucia** Bone! Ni devas paroli kune pri multaj aferoj, kiuj okazis.

M29 Devoir à la maison

Associez les questions aux réponses. Traduisez en français.

Kiom da boteloj staras sur la tablo?	En Zagrebo.
Kie vivis edzino de la vendisto?	Ĉar mi ne konas la respondon.
Kiel Petro volas veturi?	Unu aŭto veturis tre rapide.
Kiel okazis la granda akcidento sur la strato?	Tre multaj.
Kial vi nenion diras?	Per biciklo.

▼ Unité 24 (sessions 47-48)

Objectifs pédagogiques

- Réviser le tableau des corrélatifs
- Comprendre que certains corrélatifs peuvent prendre la terminaison de l'accusatif-**N**

Matériel pédagogique requis

- Ordinateur pour jouer des fichiers audio, cartes rouges et vertes

Préparation

- Son **10**
- Exercice **M30**
- Copies de **M31**
- Copies de **M32**
- Exercice **M33**
- Cartes colorées **M34**
- Copies de **M35**
- Copies de **M36**

Plan du cours

10 min Distribuez l'exercice **M30**. Demandez aux élèves de trouver le mot manquant. Ils peuvent choisir entre 3 mots différents.

5 min Récréation

20 min Distribuez l'exercice **M31**. Jouez le son **10** à l'aide de l'ordinateur. Demandez aux élèves d'écouter attentivement et de remplir le texte à trous.

Répartissez les élèves par groupes de deux et demandez-leur de lire le dialogue, puis de le traduire. Demandez à un binôme de le lire à haute voix puis de le traduire ligne par ligne. Aidez-les pour la traduction si nécessaire. Ensuite, demandez à ce binôme de jouer le dialogue sans le traduire. S'il vous reste du temps, vous pouvez demander à un autre binôme de jouer le dialogue.

Assurez-vous que les élèves comprennent bien le texte. Si certains ne comprennent pas tous les corrélatifs, vous pouvez expliquer leurs significations à l'aide du puzzle.

10 min Pause

10 min Distribuez l'exercice **M33**. Demandez aux élèves de faire des phrases à partir des mots en gras. Faites-leur prendre conscience de l'importance de l'accusatif **-N**.

S'il reste du temps, ils peuvent former des groupes de deux et se poser les questions entre eux puis y répondre.

10 min Distribuez l'exercice **M34**. Répartissez les élèves en plusieurs groupes. Expliquez les règles de l'exercice et faites comprendre aux élèves que les corrélatifs peuvent parfois prendre la terminaison de l'accusatif **-N**. Donnez à chaque groupe un jeu de cartes rouges et vertes. Un élève de chaque groupe prend une carte de chaque paquet. Ensuite, chaque élève du groupe écrit sa phrase contenant le corrélatif et le verbe qu'il aura choisi. Ensuite, l'élève suivant prend une carte de chaque paquet, puis tous écrivent leurs phrases. Continuez ainsi jusqu'à ce qu'il n'y ait plus de cartes. S'il reste suffisamment de temps, vous pouvez lire et comparer quelques phrases.

Cartes rouges (corrélatifs) : **kio, kiu, nenion, neniu, nemiam, ĉiuj, ĉio, ĉiam, tion, iu, iam**

Cartes vertes (verbes) : **havas, skribas, legas, forgesas, vidas, montras, demandas, estas, staras**

5 min Récréation

15 min Faites réviser les expressions pour se saluer et se présenter. Divisez les élèves par groupes de deux et demandez-leur d'écrire leurs propres dialogues pour se présenter à quelqu'un. Ils peuvent utiliser des expressions différentes, demander le nom de l'autre, l'âge ou le pays, ou parler de n'importe quel sujet pour se présenter. Vous pouvez aussi écrire des exemples de phrases au tableau pour leur donner des idées.

Exemples :

Kio estas via nomo?

Kiel vi fartas?

Kiom da jaroj vi havas?

De kie vi estas?

Kie vi vivas?

5 min Distribuez l'exercice **M35**. Demandez aux élèves de traduire la chanson ensemble puis chantez-la 2 ou 3 fois.

Donnez les devoirs à faire à la maison.

M30 Exercice

Choisissez le bon mot.

Sinjoro Rapid demandis la vendiston, _____ (kiel, kiom, kia) kostas la bela ruĝa aŭto.

Mi volas paroli Esperanton _____ (iu, neniam, tiel) bone kiel vi.

Mi koleras, ĉar vi _____ (tio, iel, neniam) fermas la pordon de nia ĉambro.

Ivo ŝatas aŭskulti _____ (tian, ion, iam) muzikon kiel mi.

Post kvar monatoj _____ (ĉiam, ĉiuj, tiam) revenis hejmen.

_____ (Kiu, Kiel, Kial) estas la simpatia sinjorino tie malantaŭe?

Mi ne komprenas, _____ (kial, ĉial, nenial) neniu venis.

Vi havas tre belan voĉon. Bonvolu kanti _____ (ion, ĉien, io).

Peter ankoraŭ _____ (tie, kiam, neniam) veturis al Parizo.

Malgrandaj infanoj volas mangi _____ (tiu, ĉion, tial) en ĉambro.

M31 Dialogue

- A Ho, mi ne havas _____ de matematiko.
- B Pardonu, kion vi diris? Mi ne aŭdis vin.
- A Mi diris, ke mi forgesis mian lernolibron.
- B Kiun lernolibron? Ĉu _____?
- A Ne ĉiujn. Nur tiun, en kiu estas matematikaj taskoj.
- B Kaj _____ ĝi estas?
- A Mi ne scias. Eble hejme, ie en mia ĉambro.
- B Ĉu vi serĉis ĉie?
- A Kompreneble, sed la libro estas _____.
- B _____ estas mia lernolibro. Vi povas labori kun ĝi.
- A Multan dankon!
- B Ho, ankaŭ mi _____ ion.
- A Kion?
- B Lernolibron de Esperanto. Kiel mi legos la novan tekston sen ĝi?
- A Tiun lernolibron mi havas. Vi povas legi la tekston el ĝi.
- B Dankon! _____ bone, ke ni sidas kune!

- A Ho, mi ne havas **lernolibron** de matematiko.
- B Pardonu, kion vi diris? Mi ne aŭdis vin.
- A Mi diris, ke mi forgesis mian lernolibron.
- B Kiun lernolibron? Ĉu **ĉiujn**?
- A Ne **ĉiujn**. Nur tiun, en kiu estas matematikaj taskoj.
- B Kaj **kie** ĝi estas?
- A Mi ne scias. Eble hejme, ie en mia ĉambro.
- B Ĉu vi serĉis ĉie?
- A Kompreneble, sed la libro estas **nenie**.
- B **Ĉi tie** estas mia lernolibro. Vi povas labori kun ĝi.
- A Multan dankon!
- B Ho, ankaŭ mi **forgesis** ion.
- A Kion?
- B Lernolibron de Esperanto. Kiel mi legos la novan tekston sen ĝi?
- A Tiun lernolibron mi havas. Vi povas legi la tekston el ĝi.
- B Dankon! **Kiel** bone, ke ni sidas kune!

M33 Exercice

Posez des questions portant sur les mots en gras. Attention à terminaison de l'accusatif-N.

La lasta tago de la jaro estis**tre malvarma**. → Kia estis la lasta tago de la jaro?

La geedzoj iris **en la restoracion**. → Kien iris la geedzoj?

Petro trinkis tre bonan kafon en restoracio.

Kelnero rapide alportis **al Julia** varman kafon.

Ivo veturnis en Slovakion **per aŭto**.

Sur tiu ĉi strato staras **la plej multekosta** hotelo.

La instruistino donis al lernantoj **malfacilan taskon**.

La libro, kiun vi volas aĉeti, kostas **15 eŭrojn**.

Julia **lernas** novajn lingvojn rapide.

Je la tria horo mi ludas kun mia malgranda frato.

Julia estas en malsanulejo, **ĉar ŝi falis**.

Tra **la pordo** venas miaj geamikoj.

kio

kiu

nenion

neniu

neniam

čiuj

čio

čiam

tion

iu

iam

havas

skribas

legas

forgesas

vidas

montras

demandas

estas

staras

Jomo: Ĉu vi volas min?

Ho, kion vi faras? demandas nun Marko.

Mi legas la libron, mi lernas la lingvon.

Ĉu kun mi vi venos al kafo amika?

Vi trinkos la kafon, parolos kun mi.

Mi dankas, ho Marko, mi ŝatas la kafon,

se ĝi estas bona, se ĝi estas varma.

Mi tre ŝatas sidi kun vi en la ĉambro,

sed nun mi ne povas, mi diras al vi.

Mélodie : esperantofre.com

M36 Devoir à la maison

Complétez les phrases.

Ki _____ el tiuj du libroj estas pli facila?

Ti _____ filmon mi rigardis jam antaŭ kvar jaroj. Ĝi ne estas bona.

Ki _____ estas la letero, kiun Ana skribis al mi? Mi serĉas ĝin jam du horojn.

Ne ĉio, ki _____ oni diras, estas vero.

Ĉu vi ne vidis, ke la sinjorino falis? Kial vi nen _____ faris?

Ki _____ kantojn vi ŝatas aŭskulti? – Novajn.

Ki _____ ni revidos unu la alian? – Post unu monato.

Oni diras, ke en urbocentro oni malfermos plian vendejon. Ĉu t _____ estas vero?

Neni _____ vi havas tempon por iri kun mi en kinejon!

Ĉu vi ne koleras, ke vi nun devas vivi en alia urbo? – Ne. T _____ estas la vivo.